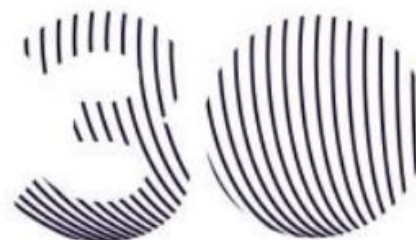

Integrirani nacionalni energetski i klimatski plan RH za razdoblje 2021.-2030.

Izmjene 2023.

Ivana Čović Knezović, INA, d.d.
Zagreb, 22. studeni 2023.

1993 – 2023

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

TRANZICIJA ENERGETIKE 2023.

INA GRUPA

Izvor: Godišnje izvješće za 2022.

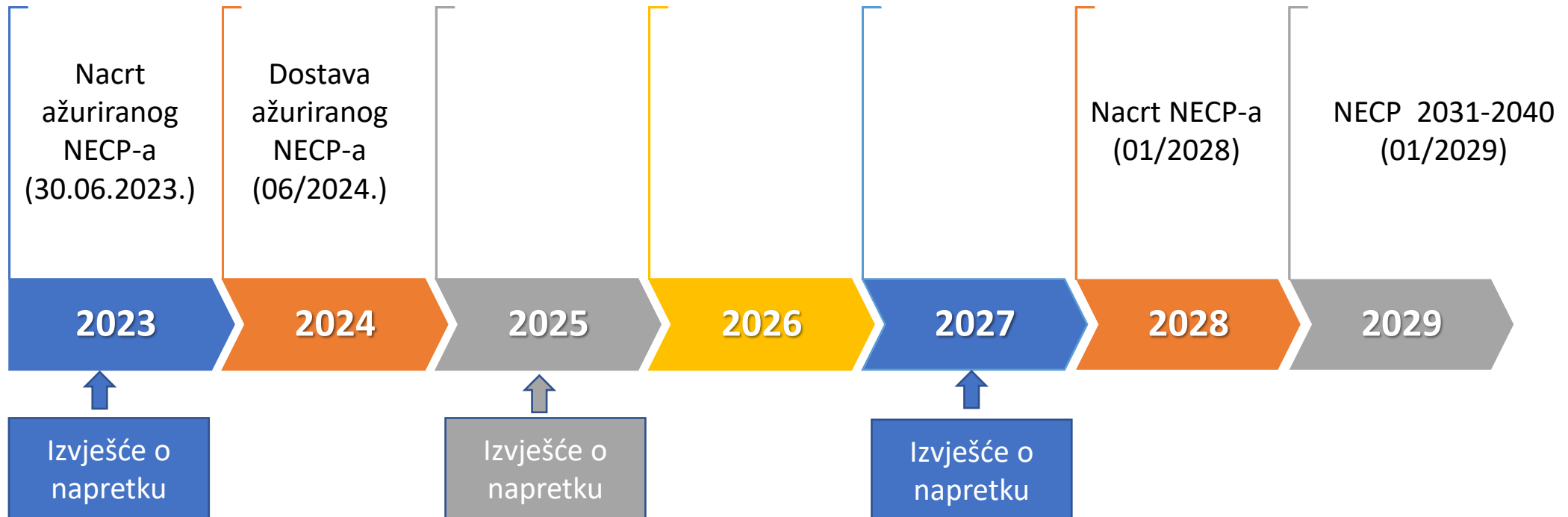
TRANZICIJA ENERGETIKE 2023.

Što je NECP?

- **Uredba o upravljanju energetsom unijom i djelovanjem u području klime** (Uredba (EU) 2018/1999)
- Integrirani nacionalni energetske i klimatski plan RH za razdoblje 2021.-2030. The **national energy and climate plan (NECP)**
- Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17, 151/22): Vlada RH na prijedlog MINGOR-a
- Analiza trenutnog stanja, projekcije emisija i mjere za smanjenje emisija, doprinos za 5 dimenzija energetske unije:

Dekarbonizacija	Energetska učinkovitost	Unutarnje energetske tržište	Energetska sigurnost	Istraživanje, inovacije i konkurentnost

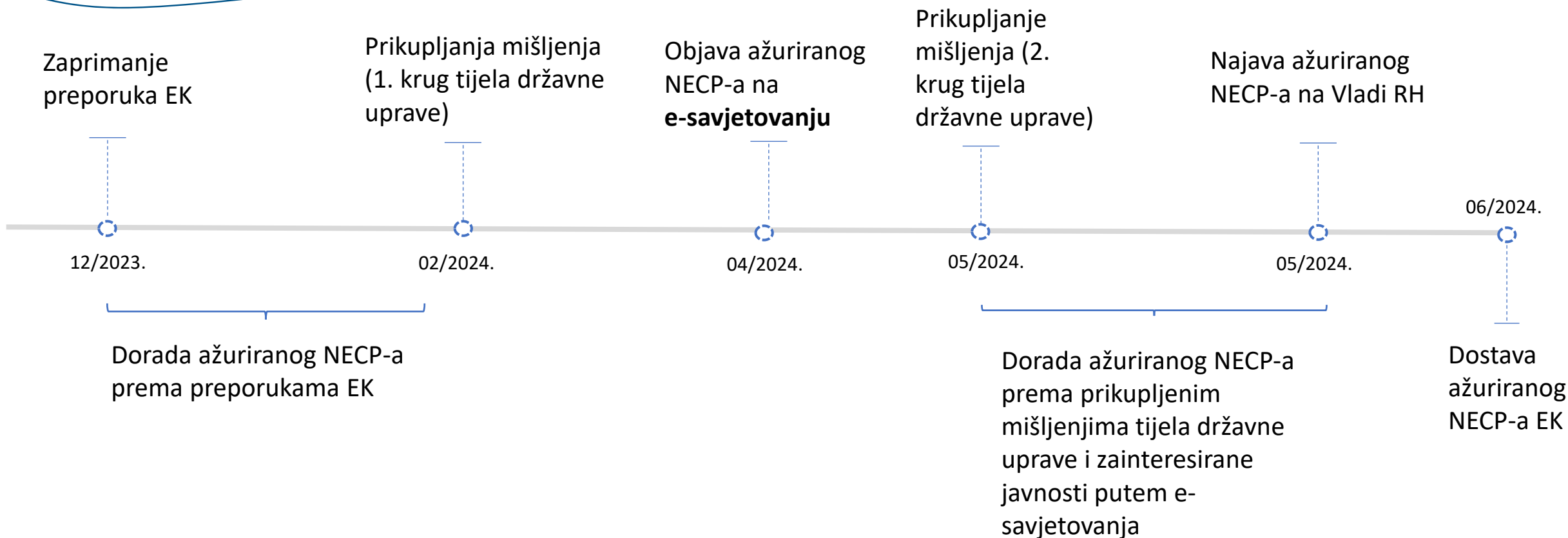
- **Nacrti planova:** do 31. prosinca 2018., a zatim do 1. siječnja 2028. i nakon toga svakih 10 godina
- **Konačni planovi:** do 31. prosinca 2019., a zatim do 1. siječnja 2029. i svakih 10 godina nakon toga

Do 15. ožujka 2023. i i svake dvije godine nakon toga : **integrirano izvješćivanje** država članica o statusu provedbe nacionalnih planova u svih 5 dimenzija energetske unije, uključujući između ostalog:

- Izvješćivanje o napretku prema ciljevima, mjerama i doprinosa NECP-a
- Provedba politika i mjera
- Napredak u uspostavi dijaloga o klimi i energiji na više razina
- Prilagodba
- Procjene utjecaja na kakvoću zraka i emisije onečišćujućih tvari u zrak
- Informacije od preporukama Komisija
- Nacionalni ciljevi postupnog **ukidanja energetske subvencija posebno za fosilna goriva.**

Javno savjetovanje i regionalna suradnja

- Javnost treba rano i učinkovito sudjelovati u pripremi NECP-a kao i dugoročne strategije.
- Države članice trebale bi uspostaviti dijalog o klimi i energiji na više razina za aktivno sudjelovanje i raspravu o scenarijima za energetske i klimatske politike, uključujući dugoročne, te za reviziju napretka.
- Države članice utvrđuju mogućnosti regionalne suradnje, kako bi učinkovito ostvarile ciljeve utvrđene u NECP-u.

NECP zadaje ciljeve za 2030. godinu:

Indikator	Cilj (12/2020)	Cilj (06/2023)
Smanjenje emisije stakleničkih plinova za ETS sektor, u odnosu na 2005. godinu	najmanje 43 %	-50,2 %*
Smanjenje emisije stakleničkih plinova za sektore izvan ETS-a, u odnosu na 2005. godinu	najmanje 7 %	-16,7 %*
Udio OIE u bruto neposrednoj potrošnji energije	36,6 %	42,5 %
Udio OIE u neposrednoj potrošnji energije u prometu	14,0 %	21,6 %
Potrošnja primarne energije (ukupna potrošnja energije bez neenergetske potrošnje)	344,4 PJ (8,23 Mtoe)	340,9 PJ (8,14 Mtoe)
Neposredna potrošnja energije	286,9 PJ (6,85 Mtoe)	274,2 PJ (6,55 Mtoe)

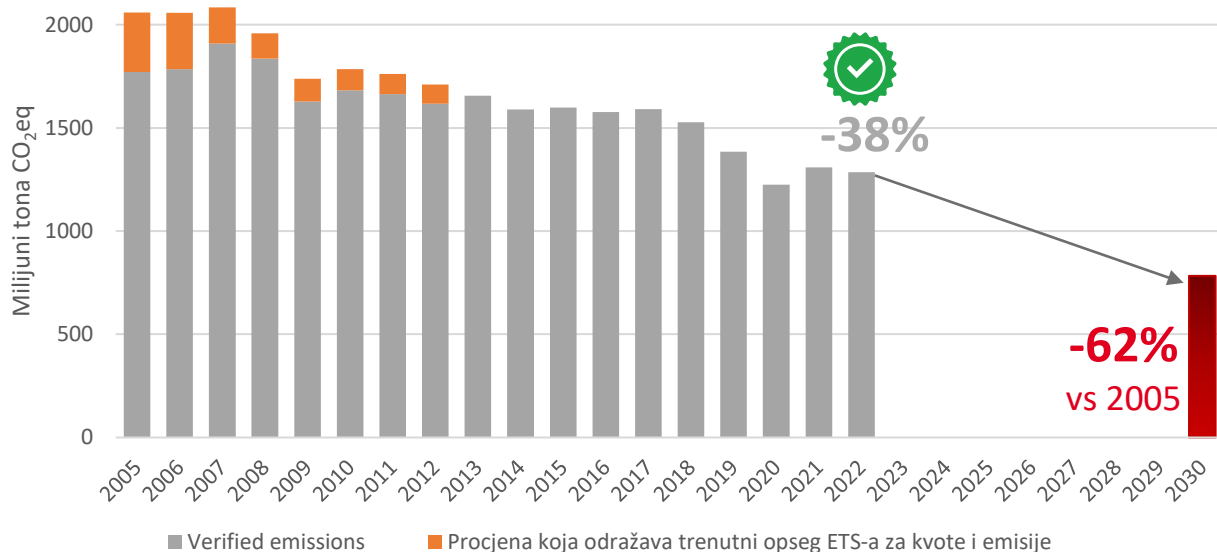
* WAM, engl. *With Additional Measures*, scenarij s dodatnim mjerama

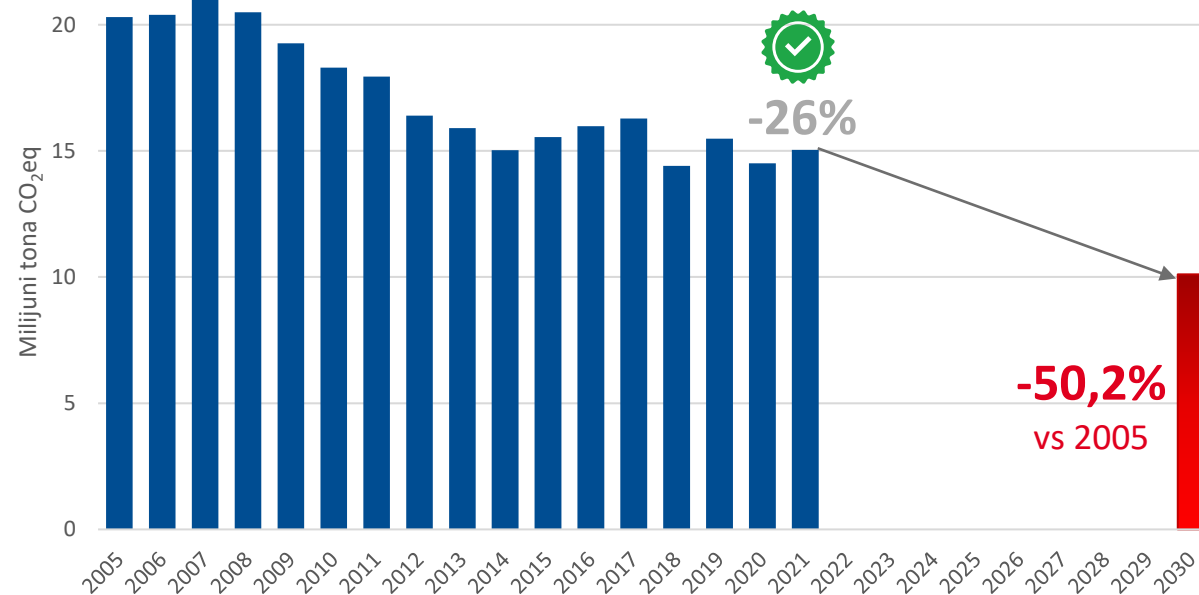
Prosječna cijena CO₂ tokom 2022: **80,10 EUR/t**

21. studeni 2023.: **76,40 EUR/t**

EU-ETS verificirane emisije u stacionarnim postrojenjima EU27

CO₂ emisije u RH vs NECP ciljevi

Izvor: <https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/dashboards/emissions-trading-viewer-1>

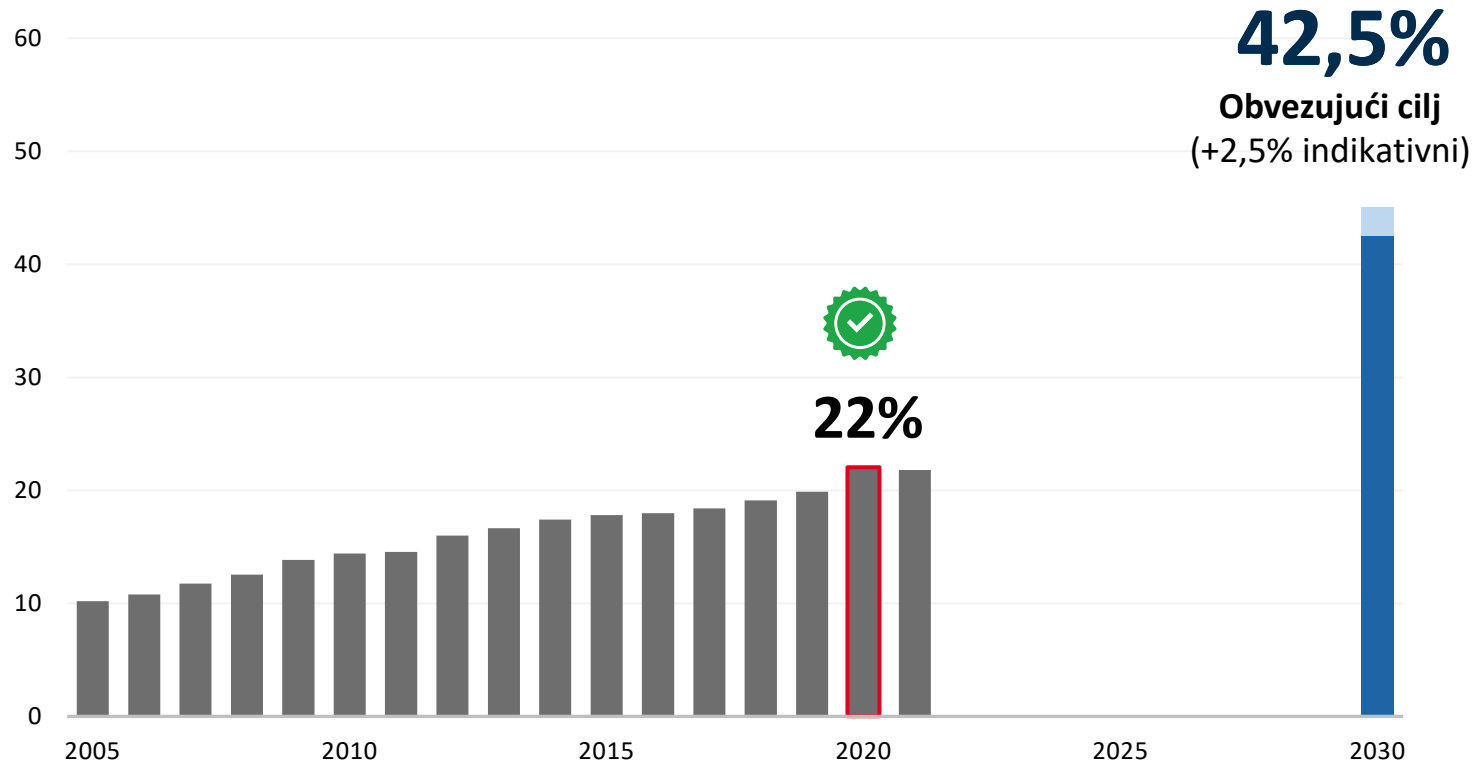
Izvor: Energija u Hrvatskoj

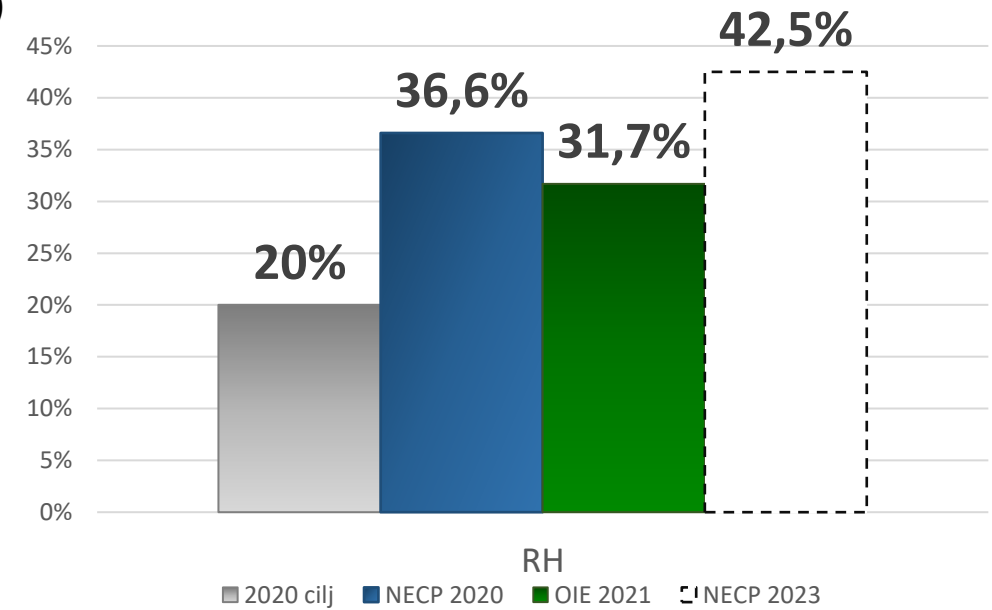
Udio OIE u bruto neposrednoj potrošnji energije

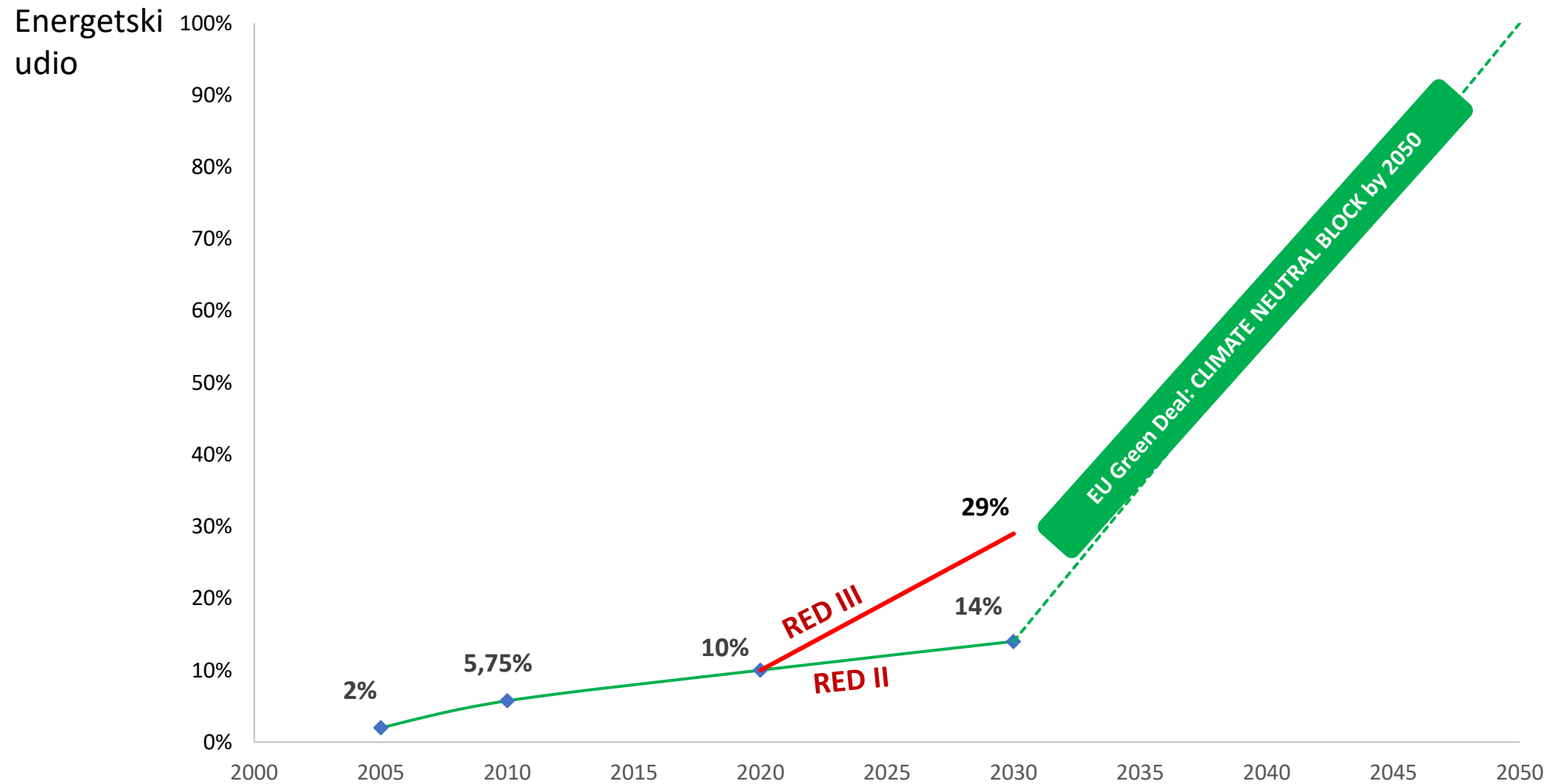
Napredak prema ciljevima za OIE za EU-27

Udio energije iz OIE

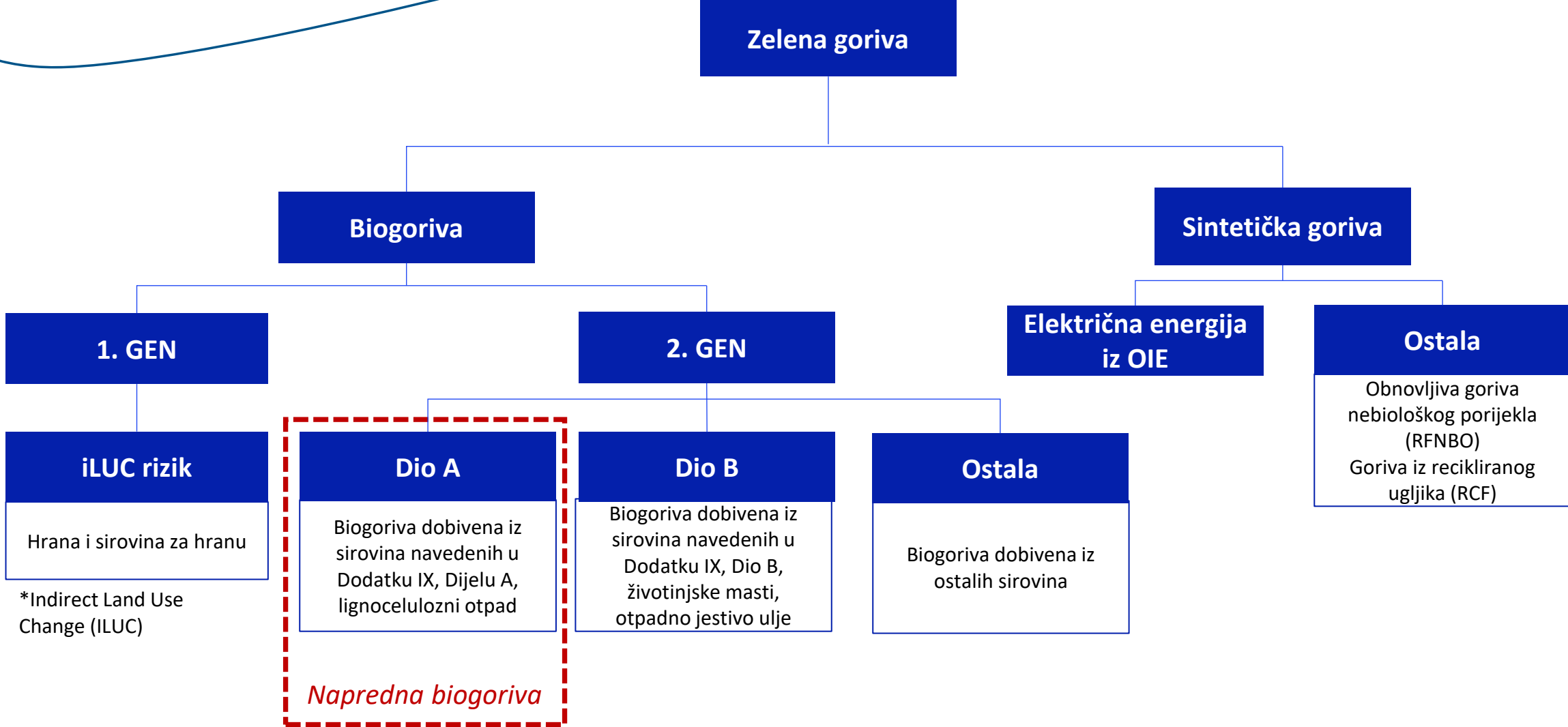
Obnovljivi izvori energije u prometu

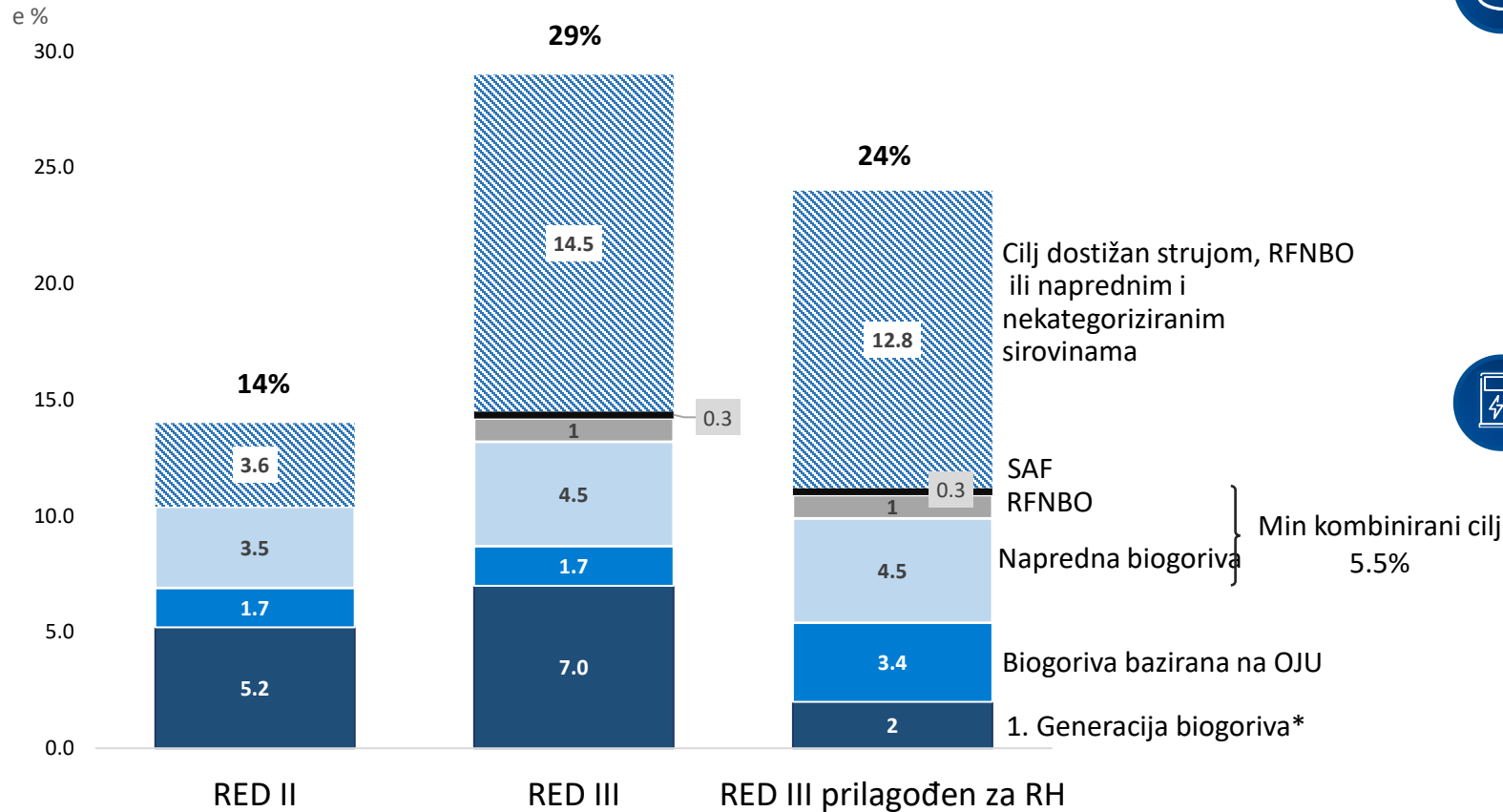
TRANZICIJA ENERGETIKE 2023.

Izmjene Direktive o promicanju energije iz obnovljivih izvora

	RED2	RED3
UKUPNO: udio obnovljive energije u ukupnoj potrošnji energije do 2030.	32 %	42,5 % +2,5 % indikativni da se postigne 45%
OIE U PROMETU: distributeri trebaju opskrbljivati obnovljivu energiju u cestovnom i željezničkom prometu do 2030.	≥ 14 e% Hrvatska 6 % smanjenje GHG (Fuel Quality Directive) 11,2 e% distributeri + 2,86 % javni sektor	≥ 29 e% or 14,5 % smanjenje GHG 15 e% distributeri do 2025.
BIOGORIVA iz PREHRAMBENIH SIROVINA (1G)	< 7 %	
Napredna biogoriva (2G) do 2022. do 2025. do 2030.	Dvostruki doprinos (DC) 0,2 % 1 % 3,5 %	Dvostruki doprinos (DC) - 1% 5,5 % napredna biogoriva i RFNBO min cilj 1 %
OBNOVLJIVA GORIVA NEBIOLOŠKOG PORIJEKLA (RFNBO: e-FUELS, RES-H₂)	- Definiranje - Delegirani akti: pravila za obnovljivi H₂ - E/C multiplikatori: 4x for cesta, 1,5x for Ž	RFNBO > 1 % do 2030.
BIOGORIVA iz OTPADA (otpadno ulje, životinjske masti)	Dvostruki doprinos (DC) max 1,7 % DČ mogu tražiti povećanje	
Sustainable Aviation Fuel (SAF)	1,2x njihov energetske doprinos	SAF ciljevi: 2 % v/v u 2025., 6 % v/v u 2030.
INDUSTRIJSKI CILJEVI: godišnji porast u korištenju OIE	-	1,6 %/god do 2030
Vodik korišten u industriji do 2030. do 2035.	-	RFNBO min 42 % min 60 %

CILJEVI ZA UDIO OIE U PROMETU DO 2030.

Opći cilj treba postići na razini zemlje, države članice mogu postaviti diferencirane ciljeve za dobavljače goriva.

Obvezujući nacionalni ciljevi: napredna biogoriva, RFNBO i SAF.

Sklonost električnoj energiji u prometu, potaknuta 4x u cestovnom prometu, iako nema obaveznog podcilja.

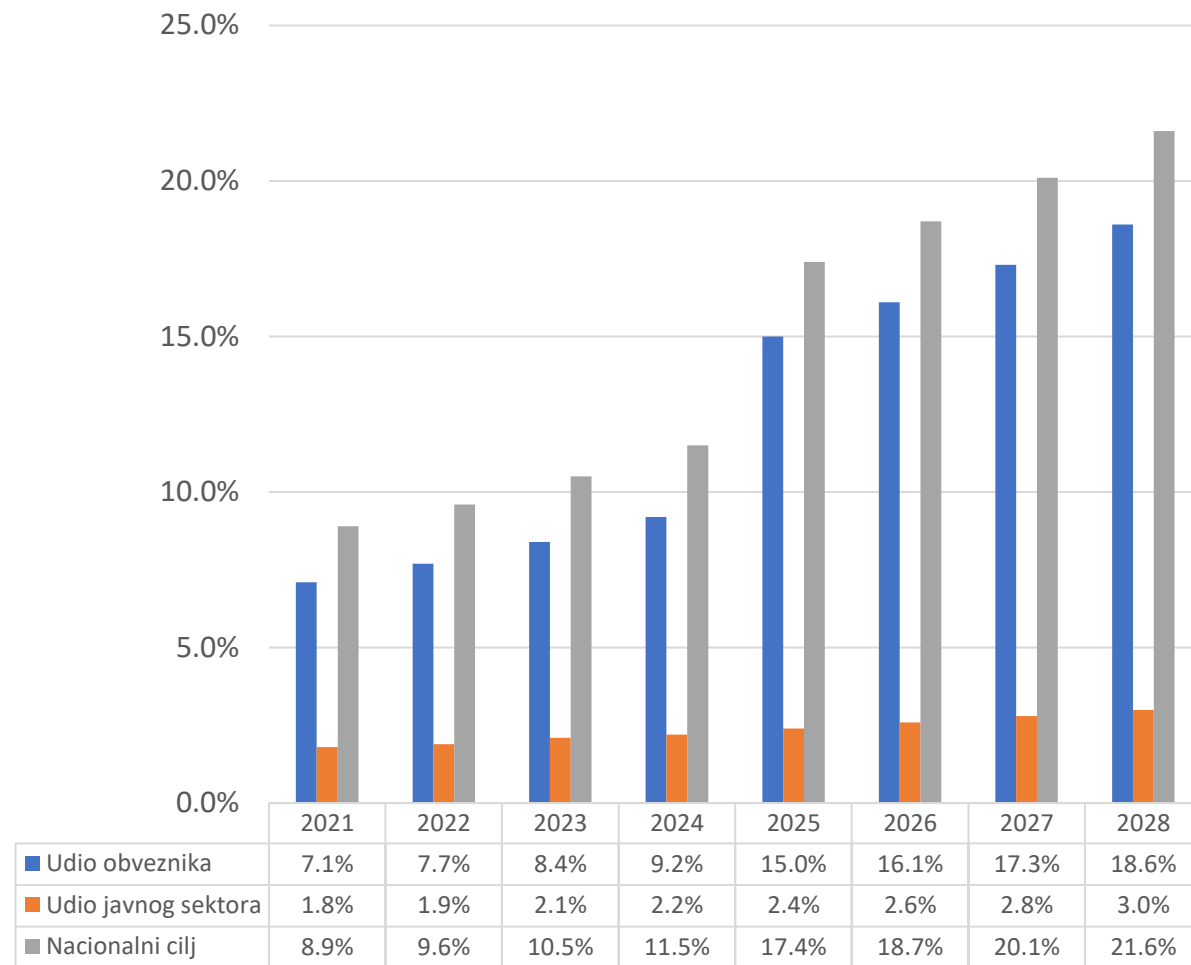
Distributeri bi mogli putem kupovine certifikata doprinijeti djelomičnom ispunjenju obaveza.

*Ukupni 29 e% cilj može biti umanjen bazirano na 1G max (7%) i 1% + udio 1 G u 2020. RH: 24%

Kako funkcionira ispunjenje ciljeva u RH?

- Ciljevi zadani NECP-om prenose se u Zakon o biogorivima
- Distributeri imaju obavezu ispunjenja sukladno ciljevima definiranim u NECP-u
- U slučaju neispunjenja naknada sukladno Uredbi o posebnoj naknadi za okoliš zbog nestavljanja biogoriva na tržište i zbog nesmanjivanja emisije stakleničkih plinova, od 1. travnja 2022. min naknada:
  - **0,001327 EUR/MJ**
  - **0,001327 EUR/kg CO₂**

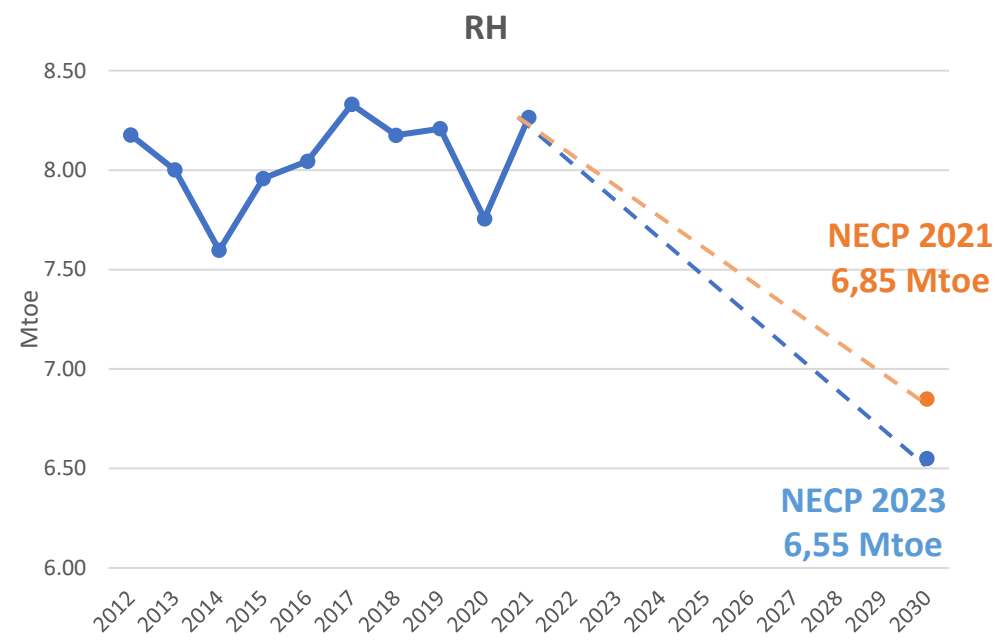
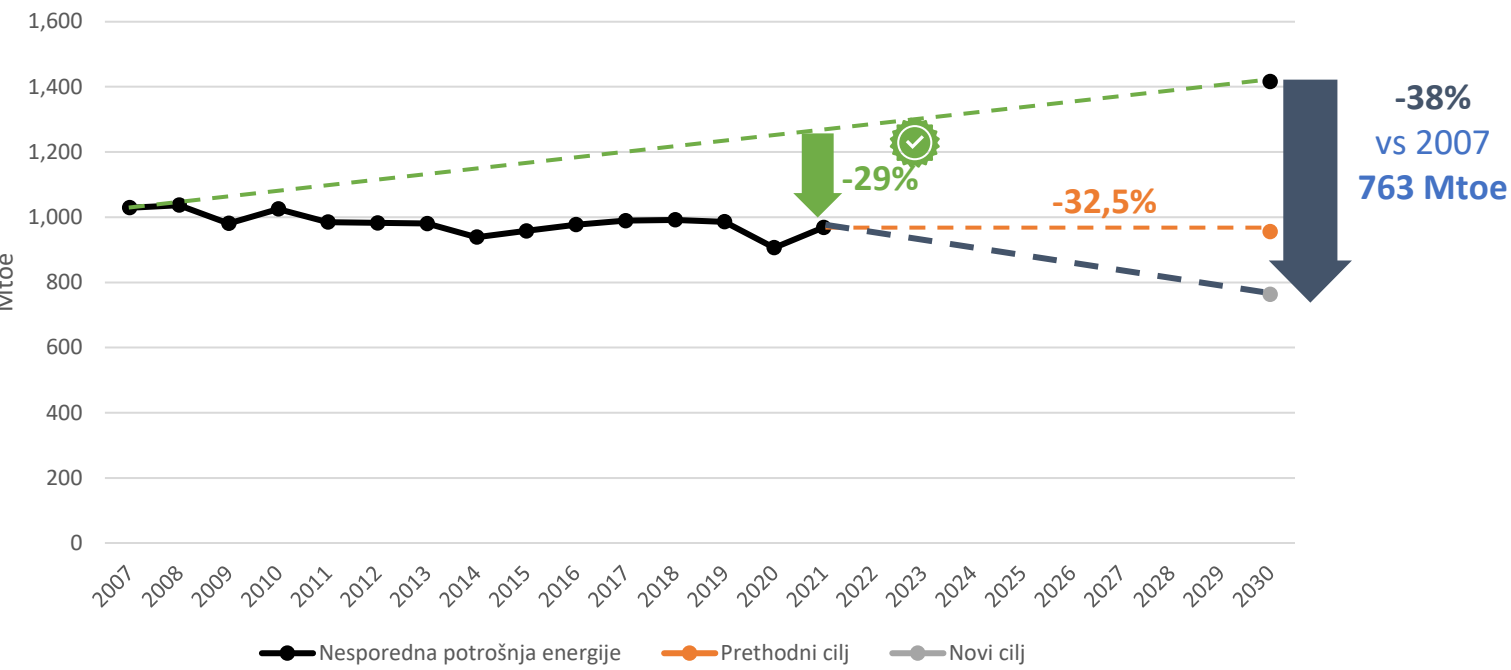
NAKNADA						
		e%	EUR/MJ	Smanjenje GHG, %		EUR/kg CO ₂
Jedinična naknada		0 – 3	0,04	Jedinična naknada	0 – 2	0,47
		3,01 – 5	0,02		2,01 – 6	0,001327
		> 5,01	0,001327			

Ciljevi energetske učinkovitosti

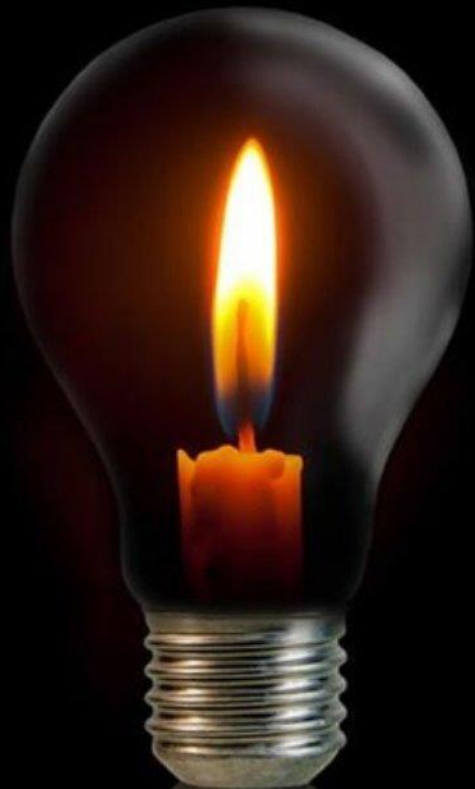
EU neposredna potrošnja energije, 2007-2021 & projekcije

Sustav obveza energetske učinkovitosti

- EEOS – sustav obaveza za opskrbljivače: > 50 GWh, **0,8% godišnjih ušteda od energije prodane krajnjim** kupcima: 70% obaveznog nacionalnog cilja
- Alternativne mjere (država): programi energetske obnove zgrada: 30% obaveznog nacionalnog cilja

- Doprinosi država članica: odstupanja ne smiju biti veća od 2,5% u donosu na izračun EED Prilog I
6,55 Mtoe → **6,01 Mtoe**

“The electric light bulb did not come from the continuous improvement of candles.” (Oren Harari)

Koliko će koštati „nova žarulja“?

Hvala!